

Богдан Лазорак

(кандидат історичних наук старший викладач кафедри всесвітньої історії
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка,
науковий співробітник музею Дрогобиччина)

Епізоди із спортивної хроніки дрогобича 20-х – 30-х рр. ХХ ст.

В історії добре відомо, що одним із ключових каталізаторів суспільно-громадського життя міст, принаймні з часів античності, був спорт, представлений найрізноманітнішими видами змагань та ігор. В ранньомодерний період спорт набуває масового характеру і поступово об'єднує в середовищі своїх учасників представників конкретного соціального стану суспільства. Натомість у ХІХ – на початку ХХ ст. спорт поступово стає доступним для усіх соціальних категорій і фактично включається до структури державних виховних програм, які через призму військової підготовки молоді або шляхом її фізичного виховання визначили спортивні змагання обов'язковим фактором розвитку суспільства.

Історія спорту Дрогобича на сьогодні вивчена вкрай фрагментарно. При цьому спеціальні дослідження стосуються лише окремих постатей та клубів. Натомість інституційне оформлення спортивного руху, види спорту, не говорячи вже про спортивну еліту міста, її заслуги та досягнення, досі в українській історіографії мають невизначений характер.

У 20-х - 30-х рр. ХХ ст. спорт Дрогобича розвивався у контексті «Триміста», тобто в об'єднаному культурному просторі Дрогобича, Борислава і Трускавця. Ця тенденція була пов'язана як із системою організації спільних олімпіад у різних видах спорту, так і з вимогою міністерства здійснювати перші тури змагань на рівні повіту. Хоча конкретні спортивні товариства розвивалися відокремлено і мали, в основному, незалежне фінансування. Іншою об'єднуючою стороною дрогобицького спорту було те, що власник Трускавця і бургомістр Дрогобича Раймонд Ярош разом із нафтовими магнатами Борислава організовували спортивні змагання переважно

спільними зусиллями, адже це відповідало їх політиці культурного розвитку трьох міст.

28 березня 1928 р. на шпальці газети «Głos Drohobycko-Borysławsko-Samborski» Й. Вальдман опублікував статтю, присвячену значенню фізичного виховання¹. На думку автора, після військового хаосу 1914–1919 рр. у всій Європі посилилася тенденція масового фізичного виховання підрастаючого покоління, що було одним із головних пріоритетів розвитку того чи іншого суспільства². При цьому Й. Вальдман наголосив, що серйозний вплив на розвиток і поживлення спорту в Польщі здійснив спортивний рух західноєвропейських держав. З іншого боку, зародження у Польщі різноманітних спортивних товариств керувалося внутрішнім бажанням національних громад формувати «сильне, здорове і організоване» молоде покоління. Невипадково на рівні сейму було розроблено спеціальні державні програми та статuti для підтримки та розвитку спортивних товариств. На думку Й. Вальдмана, програми фізичного виховання повинні були ґрунтуватися виключно на оздоровленні, а не на морально-політичному підході, як це було раніше. Зрештою політизація спортивного руху, аж ніяк не вписувалася у педагогічні стандарти 3х. Європи міжвоєнної доби. Цікаво, що спорт, за словами автора, мав важливе значення для демократизації Польщі. Водночас спорт 20-х рр. – початку 30-х рр. не повинен був містити расової різниці, а також спеціалізації за такими складовими, як віровизнання, соціальний статус чи приналежність до політичних партій. Саме на спільних оздоровчих інтересах мала відбуватися еволюція спорту в Польщі, який не повинен був мати жодних границь і служити ідеї міжнаціонального єднання та побратимства. В цьому контексті прикладом мала слугувати Англія, добробут та промислова першість якої в Європі «цілком залежала від сильно розвинутого спорту»³.

Окрім місцевих політиків розвиток спорту забезпечували навчальні заклади: державні та приватні гімназії і школи. В середині 20-х рр. ХХ ст. окремі спортивні товариства заснуються при промислових підприємствах, фабриках та заводах. Таким чином у місті діяли різні вікові категорії спортсменів, що дозволяло презентувати місто навіть на рівні держави чи міжнародних змагань. Особливістю розвитку спортивного руху в Дрогобичі була їх національна складова: тобто кожна із національних громад намагалася утримувати товариства із різноманітними спортивними спеціалізаціями. Змагання між національними спортивними клубами, до певної міри, послаблювали можливість конфронтацій між національними політичними со-

¹ J. Waldman, *Znaczenia wychowania fizycznego*, „Głos Drohobycko-Borysławsko-Samborski: bezpartyjny tygodnik informacyjny”, nr 12, Drohobycz 1928, 1–2 (далі – „Głos”).

² Там само, 1.

³ Там само, 1–2.

юзами, і таким чином, шляхом спорту вивільняли негативні емоції на полі контрольованого змагання.

На початку 20-х рр. ХХ ст. в Дрогобичі починають формуватися спортивні Товариства різних національних громад. Наприклад, одне із перших спортивних товариств заснувала польська національна громада під назвою «Polski klub sportowy»⁴. Засновниками «Klubu» були Ян Зих, Казимир Засць, Мар'ян Розенберг, Станіслав Бачинський, З. Тольвінський, Петро Гіловський та ін. 31 березня 1922 р. Товариство уклало власний статут із 17 параграфів, які регулювали внутрішню організацію Товариства, а також його спортивні функції в культурному житті міста⁵.

У 1923 р. українська інтелігенція в числі професора Байрака, д-ра Коцюби, інженера О. Татарського, д-ра В. Кобільника, М. Муровича, Ю. Саварина, З. Щербана, о. С. Мацюрака зорганізувала один із перших в Дрогобичі спортивних клубів Туристично-Спортове Товариство «Підгір'я»⁶. Головою Товариства було обрано професора Байрака, який усіма силами намагався виховувати спортивний характер української молоді, яка була основною «клітиною народного організму»⁷. Щоправда, через брак коштів Товариство змушене було обмежитися лише розвитком футболу, та й то лише в часі літнього сезону. Водночас певний поступ спостерігався у розвитку велосипедних видів спорту під проводом інженера О. Татарського⁸.

Перша українська команда з футболу мала наступний склад: С. Татарський, З. Щербан, П. Возняк, О. Веселий, Ю. Саварин, В. Робач, С. Маюрак, О. Татарський, Ю. Татарський, В. Коцюба, В. Кокільник та Р. Гургель. Не маючи власного поля, українська команда змушена була тренуватися на так званих «толоках». Одна з основних футбольних площадок була організована по вул. Раневицькій біля фабрики «Frumeta». Зауважимо, що популярність українських футболістів була настільки високою, що уряд часто підтримував окремих футболістів, а мешканці вул. Стрийської часто надавали їм житло. Найчастіше українська громада вступала у поєдинки з такими футбольними клубами Самбірсько-Дрогобицького підгір'я, як український «Ріпник» (Борислав), єврейський «Betar» (Дрогобич), польський «Kolaż» (Дрогобич), польський «Sokół» (Дрогобич), український «Skala» (Стрий), український «Беркут» (Перемишль), український «Дністер» (Самбір) та ін. У 1926 р. склад команди серйозно оновився через вступ до товариства студентів,

⁴ Державний архів Львівської області (далі – ДАЛО), Фонд 1, Опис 54, Справа 438, 1.

⁵ Там само, 2-4зв.

⁶ С. Кобільник, *Спорт в Дрогобичі, Дрогобиччина – земля Івана Франка*, Т. 1, Нью Йорк-Париж-Сідней-Торонто 1997, 560.

⁷ Там само.

⁸ Там само.

з появою яких з'являється нове гасло українського спортивного Товариства: «у здоровому тілі – здоровий дух»⁹.

Згодом Товариство очолює адвокат В. Скибітський, а після нього І. Шмігельський. Серед нових членів відомими спортсменами стали Я. Кобрин, магістр Б. Геврик, Н. Кашуба, І. Кобільник, Г. Кобільник, С. Кобільник, магістр Я. Городиський, В. Вовк, В. Дашко, І. Паньків, Я. Борис, М. Воробець, Ю. Дуцько, Б. Гавдяк, Р. Сасик, В. Веселий, Кл. Кіцила, К. Кіцила, І. Сенейко, В. Сенейко, М. Сенейко, М. Вергун, С. Німилович, Я. Коссак, Б. Броварський, Г. Пасінович, М. Пасінович, М. Микитин, С. Дуцько, В. Мисишин, Р. Дорожівський, О. Кобільник, Н. Постойко, І. Яхно, З. Неділенко, С. Романяк, Б. Мак, О. Борсук, М. Шевчук, І. Модрицький, І. Веселий, В. Смотрицький, О. М'який, І. Мартинець та ін.¹⁰.

На початку 30-х рр. ХХ ст. в Товаристві «Підгір'я» шляхом залучення членських внесків та добровільних пожертв меценатів з'являється можливість розвивати нові види спорту: 2 футбольні команди для різних ліг, волейбол, баскетбол, теніс, пінг-понг, легкоатлетичні секції (стрибки, кидання диску)¹¹.

Однією із найсильніших секцій українського Товариства із шахів керував чемпіон Дрогобича пан Н. Кашуба, який щороку організовував змагання на рівні повіту. Серед дрогобицьких шахістів призові місця займали О. Веселий, О. Кльось, І. Яхно, В. Кобільник, В. Коцюба та ін. У 1928 р. під час змагань у Львові Н. Кашуба вийшов у фінал із гравцем світового рівня Альохінім¹².

Українське спортивне Товариство щороку організовувало у Дрогобичі «День українського спортсмена», під час якого відбувалися змагання з найрізноманітніших видів спорту. Щоправда, у 1932 р. футбольна команда «Підгір'я», під тиском державних програм, змушена була перейти у склад Польського спортивного союзу, проти чого опозиційно виступала студентська ланка українського Товариства. Попри появу конфлікту все ж українські футболісти отримали більш серйозне фінансування. На загальних зборах у Народному домі в кількості 250 осіб було визначено, що вступ до об'єднаного Польського союзу дозволить українським командам вийти на ширшу спортивну арену, а відтак здобувати перемоги у вищих лігах. Новобрана управа на чолі із Н. Кашубою винайняла резиденцію із трьох кімнат в будинку по вул. Столярській, 5¹³. Дана реорганізація серйозно вплинула

⁹ Там само.

¹⁰ Там само.

¹¹ Там само.

¹² Там само, 562.

¹³ Там само.

на розвиток українського спорту, адже новосформована футбольна команда виборола місце чемпіона у І-й лізі. В цей час до числа команди «Підгір'я» входили: М. М'який, С. Кобільник, М. Дуцько, Клим Кіцила, Костянтин Кіцила, Б. Гавдяк, Р. Сасик, В. Мисишин, М. Воробець, Н. Постойко, Р. Дорождівський та кілька в резерві¹⁴. Попри змагання із дрогобицькими командами, заслуговує уваги матч «Підгір'я» із відомою у Європі віденською командою «Накоач»¹⁵.

У 1935 р. українське Товариство провело реформу внутрішньої організації, згідно якої Товариство отримало нову назву «Ватра». Серед нової керуючої комісії з'явилися нові члени: д-р Ільницький, професор П'юрко, інженер Соневицький, директор Новосельський, Р. Сасик, С. Сасик, магістр Б. Геврик. Також було затверджено новий статут Товариства та символіку із зображенням легенди про «царство Довбуша» на фоні карпатської ватри.

У кінці 20-х – 30-х рр. одними із найвідоміших українських футболістів Дрогобича та усєї Другої Речі Посполитої були жителі Млинок Шкільникових брати Климент і Костянтин (1909 – †1941) Кіцили¹⁶. Добре відомо, що Костянтин навчився грати у футбол на стадіоні нафтової рафінерії «Galicja», керівництво якої серйозно підтримувало розвиток спорту в нафтовому басейні Дрогобиччини. Старший брат Климент спочатку грав у складі заводської команди «Tuśmienica», а також міської «Підгір'я», виконуючи обов'язки воротаря¹⁷. Впродовж 1939 – 1941 рр. Климент навіть тренував команду «Нафтовик».

Та найбільшої слави в середовищі українських, польських, єврейських та закордонних ЗМІ здобув інженер Костянтин Кіцила, якого у зв'язку із спортивними досягненнями у футболі часто позиціонували справжнім «дрогобицьким джентльменом». В 30-х рр. ХХ ст. К. Кіцила грав за відомий футбольний клуб «Spartak», згодом «Україна» (Львів), «San» (Перемишль), «Ватра» (Дрогобич), які брали участь переважно у чемпіонатах Польщі вищої ліги. В літературі відомо, що К. Кіцила часто виконував обов'язки капітана команд. Галицька преса завжди із захопленням коментувала успіхи Костянтина: «Богатирем дня був Кіцила, який забив чотири голи» (газета «Спортивний експрес», 1927 р.) або «У перший план вибився Кіцила, який є цілковитим спеціалістом у грі головою» (газета «Новий час», 1934 р.)¹⁸. У 1935 р. під час коментування одного із матчів за участю нашого земляка газета «Спортивна телеграма» повідомила, що «У захисті першу скрипку

¹⁴ Там само, 562–563.

¹⁵ Там само 363.

¹⁶ Р. Пастух, *Лицар українського футболу Костянтин Кіцила, Дрогобиччина – земля Івана Франка*, Т. 4, Дрогобич 1997, 341–345.

¹⁷ Там само, 342.

¹⁸ Там само, 343.

зіграв Кіцила. Цей гравець відтепер є у відмінній формі, а його гра головою і співпраця з нападниками робить його найкращим середнім захисником окружної ліги». Кар'єрний ріст українського футболіста покращився після того, як він закінчив спортивні курси у Львові та Варшаві, після яких він отримав право професійно тренувати футбольні команди. Щоправда, українську команду Дрогобича «Ватра» К. Кіцила довгий час тренував безкоштовно, проте разом із меценатом Романом Сасиком все ж таки зумів вивести у чемпіони окружної ліги¹⁹.

Паралельно із футболем Костянтин Кіцила долучився до розвитку інших видів спорту. Так, у липні 1938 р. разом із Р. Сасиком йому вдалося організувати одну із наймасовіших велопоїздок, яка прямувала по маршруту Львів-Стрий-Дрогобич-Самбір-Рудки-Львів. Про ці змагання свого часу редактори газети «Діло» присвятили окрему рубрику²⁰.

У 1937 р. перемишльський часопис «Zmian» повідомив громадськість краю, що відомий футболіст та спортсмен Костянтин Кіцила очолив теоретичний вишкіл на зимових тренуваннях Підкарпатської Півокруги в Дрогобичі. 1 березня 1937 р. Костянтин Кіцила організував зимові тренування футболістів дрогобицьких команд УСК «Ватра»²¹.

Цікаво, що наймолодший брат Тарас Кіцила теж був відомим чемпіоном у галузі важкої атлетики (штанга і силові вправи)²². Однак, у 1941 р., в часі перших сталінських репресій в Дрогобичі, практично уся родина Кіцилів була знищена, або ж вивезена до Сибіру у 1941 р.²³

Потужний розвиток спортивних товариств в Галичині став прикладом для появи в Дрогобичі нових молодіжних спортивних організацій українців: «Січ», «Луг», «Сокіл» та ін.²⁴

30 жовтня 1928 р. власне спортивне товариство скаутів почав організовувати «Koło Przyjaciół Harcerstwa Polskiego», який тоді очолював д-р Тадеуш Барановський²⁵. Дозвіл на заснування був стверджений дрогобицьким староостою Порембальським та воєводським урядом у Львові. 5 січня 1929 р. Товариство отримало назву «Stowarzyszenia Harcerstwa Polskiego Koło przyjaciół, do rąk Pana Dra Tadeusza Baranowskiego w Drohobyczu»²⁶. 12 липня 1937 р.

¹⁹ Там само, 344.

²⁰ Там само.

²¹ Там само, 345.

²² Там само, 342.

²³ За деякими свідченнями очевидців тіло Костянтина було викинуто на старому єврейському цвинтарі, і разом із іншими братами досі не ідентифіковане.

²⁴ С. Кобільник, *Спорт в Дрогобичі, Дрогобиччина – земля Івана Франка*, Т. 1, Нью Йорк-Париж-Сідней-Торонто 1997, 364.

²⁵ ДАЛО, Ф. 1, Оп. 54, Спр. 429, 2.

²⁶ Там само, 3.

Товариство отримало серйозне лобі в магістраті міста, адже під час виборів керівництва презесом Товариства було обрано Тадеуша Каньовського²⁷.

25 березня 1931 р. з дозволу заступника дрогобицького старости пана Кіселевського²⁸ у Дрогобичі було відкрито філію варшавського робітничого Товариства з фізичного виховання «Gwiazda-Sztern». Відтак дрогобицька філія отримала назву Товариство фізичного виховання «Gwiazda-Sztern». Довідку про реєстрацію Товариства було вручено одному із організаторів пану Юзефу Оберлендеру. Паралельно товариство отримало з Варшави друкований статут, який обумовлював внутрішню організацію, цілі та обов'язки членів Товариства. Зрештою основна мета полягала у всебічній підтримці розвитку спортивного руху в середовищі єврейських робітників Дрогобича. На підставі довідки староства від 18 квітня 1931 р. вдалося з'ясувати, що внутрішня управа товариства складалася із голови – Маргулеса Ушера, заступника голови – Германа Шпіндлера та секретаря – Давида Гласберга. Скарбничим Товариства було обрано пана Вольфа, а завгоспом пана З. Ібермана. Цікаво, що Товариство мало політичний характер, позаяк розвивалося під впливом політичних ідей єврейської соціал-демократичної робітничої партії «Poalej-Cion», яка вважалася однією із поміркованих сил соціалістичного спрямування в Польщі. На засіданні «Gwiazda-Sztern» 23 березня 1934 р. було затверджено новий керівний склад: голова – Бернард Гіммель, Еліаш Кагане, Йонаж Готліб, Лерн Брукс, Самуель Розенберг, Герман Зорн, а також додаткові члени – Йозеф Нентанер, Ляйксер Шнецк та Майлех Бергер²⁹.

4 травня 1935 р. в Дрогобичі в середовищі полісменів було засновано поліцейський спортивний клуб Дрогобицького повіту, який мав за мету не тільки організувати заняття спортом в середовищі поліції, але й в середовищі молоді, залучаючи її до найрізноманітніших курсів³⁰. Додатковим завданням було утримання бібліотеки та популяризація спорту в межах повіту. Засновниками Товариства були Владислав Шацілло, Фелікс Кручинський, Фелікс Стабкевич, Владислав Краус, Петро Салюк та Стефан Лотавський. 11 листопада 1938 р. Товариство розробило власний статут із 65 параграфів, який подало на затвердження до дрогобицького староства. В цей же час презесом було обрано Владислава Колацінського, а секретарем пана Тадеуша Крауса. Станом на 18 листопада 1938 р. товариство налічувало 168 членів³¹.

На початку жовтня 1927 р. в Бориславі відбулися одні із перших змагань з тенісу у фінальному поєдинку з інженером паном Кохановським з рахун-

²⁷ Там само, 7зв.

²⁸ Там само, Оп. 53, Спр. 550, 3.

²⁹ Там само, 1–7.

³⁰ Там само, Оп. 54, Спр. 416, 1.

³¹ Там само, 4–11.

ком 6:4, 11:9 та 7:5 переміг молодий гравець з Трускавця Мар'ян Кнопф³². Враховуючи невелику кількість тенісних кортів в «Тримісті», дрогобицька державна гімназія ім. короля Владислава Ягайла своїм коштом збудувала професійний корт³³.

На початку листопада 1927 р. в залі гімнастичного Товариства «Сокіл» відбулася посвята у члени дівочої ланки нових учасниць³⁴. Організацію інавгурації безпосередньо проводили керівник товариства пан І. Ляхович та його заступник відомий спортсмен Зеновій Хруш³⁵.

Серйозною подією в історії дрогобицького спорту було будівництво стадіону, на якому можна було б проводити змагання з найрізноманітніших видів спорту. Так, впродовж 22-23 жовтня 1927 р. в Познані відбувся один із найважливіших з'їздів представників різних міст Польщі, під час якого було прийнято резолюцію стосовно розвитку фізичного виховання молоді і спортивного руху в принципі³⁶. Кожне із міст повинно було підготувати і представити для Державного уряду з питань фізичного виховання і військової підготовки власний план розвитку спорту, який би включав будівництво нових стадіонів, ігрових площадок, дитячих садків, басейнів для водних видів спорту, стрільбищ, а також спортзалів. Кожне місто зобов'язувалося закласти в межах власного бюджету необхідні кошти для реалізації спортивних програм. Передбачалося також виділення частини коштів з бюджету міністерства. Вочевидь, починаючи саме від 1927 р., розвиток спорту в Дрогобичі набуває визначеного характеру і стає частиною внутрішньої політики.

В середині квітня 1928 р. магістрат Дрогобича отримав позику у розмірі 190 000 \$, яку передбачалося використати не тільки для програми нового водогону, електрифікації та будівництва міської ратуші, але й для завершення будівництва спортивного стадіону. Варто зазначити, що це фактично була третя позика, позаяк попередні мали розмір 470 000 та 400 000 злотих, які в цілому були розраховані на 10 років³⁷.

3 травня 1928 р. дрогобицькі спортивні Товариства організували в Дрогобичі урочисте святкування травневих свят, під час якого відбулися численні спортивні змагання. Насамперед було організовано забіг на 3 000 м вулицями міста, старт якого знаходився біля ратуші³⁸. Серед учасників святкового забігу зібралось чимало прихильників спорту, серед них відомі постаті міста: пан староста Порембальський, маршалеk Р. Ярош, бургомістр та

³² *Zwycięstwa ucz. Gimn. Drohobyckiego na turniejach tenisowych*, „Głos” 1927, 42, 2.

³³ Там само.

³⁴ *Popis gimnastyczny*, „Głos” 1927, 47, 4.

³⁵ Там само.

³⁶ *O boisko sportowe*, „Głos” 1928, 13, 6.

³⁷ *Wywiad z burmistrzem inż. Reuttem*, „Głos” 1928, 14, 3.

³⁸ *Sport*, „Głos” 1928, 17, 7–8.

інженер Ройт, віцебургомістр д-р Танненбаум, капітан Кучек, капітан Бем, інструкційний офіцер та член Союзу спортивних журналістів пан Вальдман. У ролі судді та стартера виступав сержант пан Словік. Одним із перших до фінішу прибіг член новоствореного спортивного клубу при Товаристві робітничого університету «T.U.R.» пан Голух³⁹.

Згодом відбувся військовий марш стрілецької дружини Дрогобича, після чого Р. Ярош вручив учасникам нагороди. Проте одним із кульмінаційних спортивних заходів святкувань в Дрогобичі був футбольний матч, який відбувся на міському стадіоні, який знаходився під Гіркою (по вул. Трускавецькій) між футбольними клубами «Pogoń-I» (Стрий) та «Sokoł-I» (Дрогобич). Цікаво, що попередньо стрийський клуб у групі «А» переміг у Львові футбольну команду «Lecchię» з рахунком 2:1⁴⁰. В дрогобицькому поєдинку з боку стрийської команди фаховою грою відзначилися «ветерани» футболісти Филип Геніг і пан Парашак. Добре грали захисники Менес і Мушинський. Порушення гри на полі здійснили футболісти Іванців та Ольшевський. Проте, незважаючи на серйозну оборону дрогобицького «Sokoła», суддя Вальдман визнав перемогу стрийської команди з рахунком 4:2⁴¹.

На початку травня 1928 р. дрогобицьке Товариство робітничого університету утворило власний спортивний клуб «T.U.R.», який організовував інформаційні та популяризаторські лекції присвячені грі у футбол, легкій атлетиці, гімнастиці і велосипедному спорту⁴². Громадськість міста з великим задоволенням вітала нове спортивне товариство, яке, за словами журналістів, так чи інакше «спричиниться до піднесення нашого спортивного руху»⁴³.

В четвер 17 травня 1928 р. в Дрогобичі відбувся футбольний матч між єврейським спортивним клубом молодих сіоністів «Betar» та польським «Sokoł»⁴⁴. На матч прийшло близько 300 вболівальників, а суддею було обрано пана Далецького із Перемишля. Вже на другій хвилині матчу гол у сітку «бетарців» забив один із найсильніших нападників Дрогобича футболіст Хрущ. В цілому команда «Соколу» була більш концентрована у своїх діях, хоча в кількох моментах «betarcy» також показали серйозні навички в контратаках. Скажімо неабиякий результат показала майстерність єврейських футболістів пана Оскара та воротаря. Щоправда, переваги «Sokoła» були очевидними і матч завершився його цілковитою перемогою з рахунком 10:4. Коментуючи матч, журналісти зазначили, що проблема клубу «Betar» полягала у консервативній політиці керівників, які намагалися залишити у складі команди старших віком гравців, тоді, як інші клуби постійно оновлювали

³⁹ Там само, 7–8.

⁴⁰ Там само, 8.

⁴¹ Там само.

⁴² *Nowy Robotniczy Klub Sportowy*, „Głos” 1928, 17, 10.

⁴³ Там само.

⁴⁴ *Kronika sportowa*, „Głos” 1928, 19, 4.

персонал. Зрештою це й було основною причиною перебування команди в межах категорії «Б»⁴⁵.

Серйозного розмаху в Дрогобичі набуло свято «Фізичного виховання і військової підготовки», яке впродовж 2–3 червня 1928 р. спільно організували повітовий комітет «W.F. і P.W.» Дрогобича та міський комітет «W.F. і P.W.» Борислава⁴⁶. Окрім змагань присвячених стрільбі, стройовій підготовці та першій невідкладній допомозі, окремий блок заходів мав виключно спортивний характер. Так, 2 червня о 6 00 год. ранку вулицями Дрогобича було організовано загальну побудку мешканців у супроводі оркестру. О 9 00 год. відбулася урочиста зустріч учасників акції на костельному гостинці, після чого було відслужено спільну літургію. Після спільних концертів та обіду, о 14 00 год. на стадіоні «над Тисменицею» по вул. Трускавецькій розпочалося масштабне легкоатлетичне змагання з наступною програмою: біг у 100 м, жіночий біг у 60 м, забіг у 3 км, стрибки в довжину, жіночий волейбол, баскетбол, кидання кулі, диску, списа та гранати, а також показова лекція-презентація з гімнастики⁴⁷.

28 червня 1928 р. на центральному стадіоні Дрогобича відбувся черговий футбольний матч групи «Б» між дрогобицьким клубом «Betar» та самбірською командою «Когона»⁴⁸. Суддею матчу було призначено пана Піллерсдорфа з Перемишля. В першій половині тайму серйозну майстерність вкотре показав нападаючий «Betaru» футболіст Зонненталь, який забив першого гола. Дуже рухливі моменти презентував дрогобицький футболіст Есхштайн. Щоправда в другому таймі на 12-й хвилині перевага перейшла на користь «коронівців», які зрівнявши рахунок 1:1 все ж перемогли «betarców» згідно балів. Певні докори журналісти висловили в бік лівого захисника Готтесманна, який допустився грубих помилок в другому таймі. В цілому обидві команди позиціонувалися в середовищі громадськості, як слабо підготовленими, адже самбірчани лише переважали у фізичній підготовці, а дрогобичани у тактиці. Проте останні також показали серйозну оборону, яка неодноразово рятувала ворота⁴⁹.

У вересні 1928 р. спортивні Товариства Дрогобича, за серйозної підтримки магістрату і єврейського кагалу, організували потужний турнір із тенісу серед чоловіків та жінок повіту⁵⁰. Гра мала кілька груп: одиночні, парами та мішані (чоловіки і жінки в одній команді). Головним суддею було обрано інженера пана Кохановського. 13 вересня відбувся фінал турніру, до якого в одиночних поєдинках серед чоловіків пройшли пани Кнопф, д-р Гайсманн,

⁴⁵ Там само.

⁴⁶ *Święto wychowania fizycznego i przysposob. wojsk*, „Głos” 1928, 20, 2.

⁴⁷ Там само.

⁴⁸ *Kronika sportowa*, „Głos” 1928, 24, 4.

⁴⁹ Там само.

⁵⁰ *Turniej tenisowy*, „Głos” 1928, 35, 6.

Таблиця 1. Турнірна таблиця змагань із тенісу в Дрогобичі (вересень 1928 р.)

Група	Спортсмени	Відбірковий тур	¼ фіналу	½ фіналу	фінал
чоловіки	Блаут-Ясь	6:1, 6:4			
	Штойерман-Ляхович	6:1, 6:1			
	Гальперн-Беллер	6:0, 6:0			
	д-р Гаусманн-Гарфункель	6:1, 6:1			
	Мушинський-Гульєс	8:9, 9:11, 6:2			
	Кьоніг-Грудзінський	6:4, 6:4			
	Матушевський-Фрюлінг	8:6, 6:3			
	Кнопф-Преслер	6:1, 6:1			
	Хжащевський-Стернбах	6:4, 6:4			
	Блаут-Штойерман		6:0, 6:0		
	д-р Гаусманн-Гальперн		6:4, 6:0		
	Кьоніг-Мушинський		6:3, 6:1		
	Кнопф-Хжащевський		6:3, 7:5		
	д-р Гаусманн-Бляут		6:2, 6:2		
	Кнопф-Кьоніг			6:3, 6:3	
Кнопф-д-р. Гаусманн				6:2, 1:6, 6:3, 6:1	
чоловіки/ гра у парі	д-р Гаусманн, Матушевський-інж. Нуссбаум, Штернбах	6:1, 6:0			
	Гулєс, Гальперн-Ясь, Ляхович	6:2, 7:5			
	Кнопф, Фрюлінг-Пресслер, Гарфункай	6:4, 6:0			
	Жданович, Мушинський-Штойерман, Кьоніг	6:0, 6:0			
	д-р. Гаусманн, Матушевський-Бляут, Хжащевський			6:4, 6:2	
	Кнопф, Фрюлінг-Жданович, Мушинський			6:0, 6:1	
	д-р. Гаусманн, Матушевський-Кнопф, Фрюлінг				8:6, 6:0, 6:4

жінки/ одиначна група	Гулеувна-Мйорова/ Лассотова	6:0, 6:1			
	Штербаховна-Восталікова	6:0, 6:0			
	Гуллесувна-Штернбахувна				6:1, 6:2
Чоловіки і жінки/ мішана група	Мйорова, д-р. Гаусман- Штербаховна, Гальперн	6:4, 6:4			
	Гуллесувна, Гуллес-осталікова, Мушинський	6:1, 7:5			
	Мйорова, Лассотова-д-р. Гаусманн, Гуллесувна				5:4, 6:4

Матушевський і Фрюлінг, в якому остаточну перемогу вже четвертий раз поспіль здобув пан Кнопф. Водночас у жіночій грі з тенісу перемогу здобула пані Гуллесувна. Загалом турнірна таблиця із тенісу у вересні 1928 р. була досить розлогою, адже учасників виявилось чимало, а боротьба за призові місця мала доволі завзятий характер (див. табл. № 1)⁵¹.

У неділю, 8 жовтня 1928 р. в контексті святкування дня молоді потужні спортивні святкування в межах «Триміста» зорганізувало Товариство Робітничого Університету, яке, будучи виразником діяльності Товариства Народного Університету, мало долучитися і до урочистого прийому посла пана Діаманда⁵². Проте, через хворобу посол таки не приїхав у Дрогобич на відкриття святкування. Під час урочистої академії в будинку «Sokoł» привітальне слово виголосив пан Марковський, який акцентував увагу на фізичному вихованні молоді в регіоні і державі зокрема. Під час відкриття було виголошено два основних завдання для «T.U.R»: 1. Систематичне виголошення лекцій, відчитів та організація просвітницьких курсів, а також відкриття молодіжних театрів; 2. Утворення спортивного клубу. З цього приводу виступила пані Н. Цибінська, яка акцентувала увагу на значенні спорту в житті новоствореного Товариства. Відчувалося, що спортивний рух дрогобичан був тісно пов'язаний із релігійною свідомістю, а саме вихованням фізично здорового християнина, що вирізняло характер руху в повіті серед інших повітів у принципі. Невипадково на урочистостях пан П. Колидзубський виголосив вірш на духовно-релігійну тематику «Так ми Пане Христе Боже допоможи»⁵³.

Важливе місце у спортивному русі Дрогобича відгравали зимові види спорту, в яких громадськість міста брала особливо активну участь. Добре

⁵¹ Там само.

⁵² *Święto „Tura”*, „Głos” 1928, 38, 5.

⁵³ Там само.

відомо, що на центральному ставку Дрогобича (виконувало протипожежну функцію і парк для відпочину; сьогодні парк культури та відпочинку) проводилися зимові види змагань. До організації зимових спортивних ігор та змагань долучалися спортивні товариства усіх національних громад міста. Наприклад, в середині січня 1929 р. гімназійна філія єврейського спортивного Товариства «Betar» організувало секцію з хокею (канадійського типу). Кожного понеділка, середи та п'ятниці на дрогобицькому катку відбувалися короткі та довготривалі тренінги⁵⁴. О 18 00 та 19 00 год. вечора у ці ж дні спортсмени Товариства також давали усім бажаючим безкоштовні уроки їзди на лижах. Натомість користування абонементським катанням коштувало від 5 до 10 злотих⁵⁵.

Показовим є той факт, що певна консервативність у діяльності була характерна для єврейського спортивного Товариства «Betar», довголітнім членом якого був відмий дрогобицький спортсмен та громадський діяч Якоб Бегляйтер⁵⁶. Спершу Я. Бегляйтер обіймав керівну посаду у відділі управління Товариством, згодом став головним інструктором гімнастичних та легкоатлетичних курсів. У Дрогобичі усім було добре відомо про його «жертвону» роботу із молоддю» в справі фізичного виховання. Щоправда 29 травня 1929 р. Якоб Бегляйтер був усунений з посади керівника Товариства, позаяк його призначили на нову роботу в Скавину (Західна Малополюща). Враховуючи його заслуги перед громадою і Товариством, йому було організовано урочисте прощання, під час якого з подякою за заслуги перед містом виступали відомі спортсмени та єврейська молодь⁵⁷.

Навіть після внутрішньої реорганізації проводу Товариство «Betar» серйозно розвинуло свою діяльність. Так, 1 червня 1929 р. біля цегельні Суссмана «betarcy» відкрили новий тенісний корт, який на той час відповідав найновішим вимогам і був забезпечений найсучаснішим обладнанням. Дрогобицькі журналісти назвали цей корт найдосконалішим досягненням «білого спорту»⁵⁸. Записи на замовлення про оренду нового корту здійснювалися щоденно.

Одночасно на спортивному полі «koszar» гравці команди «Betar» розпочали в Дрогобичі безкоштовну легкоатлетичну секцію для хлопців та дівчат. Зокрема було організовано інструктаж та пробні ігри із волейболу, баскетболу, кидання кулі та диску, а також різні види бігу. Для налагодження роботи із спортсменами та бажаючими було відкрито інформаційний пункт записів,

⁵⁴ *Żyd. Tow. Gim. Sport. „Betar“*, „Głos” 1929, 3.

⁵⁵ Там само.

⁵⁶ *Z życia sportowego*, „Głos” 1929, 16, 3.

⁵⁷ Там само.

⁵⁸ Там само.

яким керували пан Якуб Танне, а також референт легкоатлетичної секції пан Бернارد Веттер⁵⁹.

Важливе місце у розвитку дрогобицького спорту звичайно відіграло забезпечення спортивним спорядженням та одягом. Скажімо, починаючи з червня 1929 р. в Дрогобичі почала діяти приватна фірма Р. Нойвельта (Неувельта) «Składnica pierwszej krajowej fabryki R. Neuwelta», яке серед пошиття капелюхів та святкового одягу виготовляла дрогобицьким спортсменам спортивні головні убори⁶⁰.

Інколи спортивні змагання в Дрогобичі відбувалися в контексті програми військової підготовки молоді, яка часто передбачала участь команд із інших повітів⁶¹. Наприклад, 16 червня 1929 р. з 14 00 до 19 00 год. дня на центральному стадіоні Дрогобича відбулися масштабні військово-спортивні змагання між різноманітними навчальними закладами, спортивними товариствами та організаціями, які приурочувалися п'ятиріччю свята «військової підготовки». Серед них активну участь в змаганнях взяли дрогобицькі навчальні заклади: державна гімназія ім. короля Владислава Ягайла, технічна школа, торгівельна школа, а також бориславська гімназія, підбузьке стрілецьке товариство, стрілецькі товариства Дрогобича та Борислава. Основними видами спорту під час змагань було визначено волейбол та баскетбол. В жіночій групі з баскетболу взяли участь команди дрогобицької «Дружини розвідників», жіночих гімназій Дрогобича та Борислава, а також гімназійного Товариства «Сокіл». В жіночій групі з волейболу, окрім вище згаданих, в змаганнях взяли участь команди сколівського стрілецького товариства, бориславська професійна школа та ін. В контексті святкувань також відбулися змагання з бігу у 100 та 800 м, кидання гранат, стрибків в довжину, боротьба на дрезині та ін. Журналісти відзначали, що за своєю масштабністю спортивні змагання 1929 р. не мали меж, адже серед присутніх та учасників зібралося близько 90 % дрогобицької молоді, як шкільної, так і позашкільної⁶².

Більшість призових місць у змаганнях отримала дрогобицька дружина розвідників, дрогобицька державна гімназія. Щоправда у змаганнях з волейболу перемогу отримала команда бориславської професійної школи⁶³.

У військово-спортивних змаганнях найбільше балів отримала бориславська гімназія, виконавши 3 201 пункт, далі йшли команди дрогобицької державної гімназії – 2 152 та стрільці з Волянки (Борислав) – 1 746. В змаганнях з бігу на 60 м I-е місце отримала Елеонора Морожовна («Sokol»), Дро-

⁵⁹ Там само.

⁶⁰ *Najnowsze modele kapeluszy... Składnica pierwszej krajowej fabryki R. Neuwelta*, „Głos” 1929, 15, 8.

⁶¹ *Święto przysposobienia wojskowego*, „Głos” 1929, 18, 4.

⁶² Там само.

⁶³ Там само.

гобич), а II-е – пані Корпанова (професійна школа в Бориславі). У змаганнях з кидання диску I-е місце виборов Станіслав Немаш з Борислава, а II-е Зенон Хрущ від дрогобицького «Sokołu»⁶⁴.

16 червня 1929 р. о 19 30 год. вечора церемонію вручення нагород та грамот організатори надали шефу штабу «D.O.K.X» полковнику Квятеку⁶⁵.

В середині червня 1929 р. єврейське спортивне товариство «Бетар» організувало власні завершальні змагання з тенісу на своєму новому корті⁶⁶. В неділю 14 серпня 1929 р. о 10 00 год. в новому будинку «Betaru» по вул. Беднарській, 1 відбулося інформаційне зібрання з наступними питаннями порядку денного: 1) Видання нового числа звіту Товариства, яке мало містити інформацію про діяльність впродовж 10 березня – 30 липня 1929 р.; 2) Про кошти та витрати Товариства⁶⁷.

Власні освітні та просвітницькі заходи організувало і Товариство «TUR». Наприклад, у неділю, 8 червня 1929 р. о об 11 00 год. в залі Товариства відбулася конференція присвячена освіті та фізичному вихованню, в якій взяли участь представники філій Дрогобича, Борислава, Рихтич, Східниці, Стрия, Самбора і Сколе⁶⁸. Одне із найважливіших питань було присвячене плануванню програми заходів в наступному. Керівником конференційного засідання був керівник підокругу «РВК» д-р Карньол, а обов'язки секретаря виконував член бориславської філії пан Бобенко. Під час конференції також було заслухано кілька звітів про діяльність філій, які виголосили пан Швалович (Дрогобич), пан Муха (Борислав), пан Гандлер (Стрий), пан Беновський (Сколе), пан Йоневський і пан Гірчиця (Східниця), а також пан магістр Городина (Самбір). Кожна із філій презентувала особливості своєї внутрішньої організації та різновиди діяльності. Однією із найбільш розвинутих, як виявилось, була дрогобицька філія, члени якої серед іншого постійно брали участь в лавничих курсах суду праці, а також зуміли організувати власну бібліотеку. Також варто зазначити, що за своїм характером усі філії Товариства «TUR» мали соціалістичне спрямування, про що свідчить існування серйозних пропагандистських шкіл. Зрештою про важливість поширення соціалістичних ідей серед членів неодноразово наголошував у своїй доповіді пан Корньол. З цією метою було прийнято одностайне рішення про відкриття у вересні 1929 р. при Товаристві центральної школи з навчання «науки соціалізму»⁶⁹.

⁶⁴ Там само.

⁶⁵ Там само.

⁶⁶ *Z ruchu sportowego, Kronika, „Głos”* 1929, 18, 5.

⁶⁷ Там само.

⁶⁸ *Konferencja oświatowa TURa, Kronika, „Głos”* 1929, 18, 5.

⁶⁹ Там само.

Під час конференції референт дрогобицької філії «турівців» пан Бернфельд доповів про історію спорту в середовищі робітників в цілому, і зокрема про значення спортивного руху для робітників Дрогобицького повіту. На думку референта, спорт повинен спрямовуватись виключно на фізичне виховання, при цьому основними видами спорту мали бути волейбол, баскетбол, веслярство, легкоатлетичні змагання, їзда на лижах та ін. Згодом конференція прийняла рішення про програму оподаткування членів Товариства в межах Дрогобицької півокруги, згідно якої основні члени щомісяця мали сплачувати 50 грошей, а додаткові по 20 грошей⁷⁰.

Важливе значення для розвитку спорту на теренах «Триміста» у міжвоєнний період відіграла спортивна база, яка знаходилася на Пом'ярках, яка знаходилася, фактично, у вільному доступі для усіх спортивних товариств. Зрештою політика Раймонда Яроша якраз і популяризувала цей літній оздоровчо-спортивний табір серед молоді різних національних громад. Наприклад, на початку січня 1930 р. Комітет опіки над єврейською молоддю сердечно подякував уряднику Трускавця за виділення приміщення і піклування для літнього табору на Пом'ярках⁷¹.

16 січня 1930 р. за сприяння дрогобицьких військових та уряду магістрату в Дрогобичі між спортивними товариствами відбулися змагання з лижних видів спорту⁷². В спареній групі I-е місце вибороли Белка Гельдунна і Бено Гартенберг. Особливу симпатію в громадськості під час забігу заслужила пара Цесії Гартенберг і Тадзя Закжевського. Змагання завершилися хокейним матчем між командою дрогобицького «Sokol» та «Beta», в якому з рахунком 4:0 перемогли «соколята». Основними бомбардирами матчу були пан Хрущ, який забив 2 шайби, а також пан Логінський та пан Філер, які влучили по одній шайбі⁷³.

Інколи спортивні змагання мали виключно пропагандистський характер. Наприклад, 6 – 8 червня 1930 р. єврейське спортивне Товариство «Beta» організувало на власному корті спортивні змагання з тенісу, в якому особисто взяли участь представники від спортивної управи Львова⁷⁴. З одного боку, турнір став механізмом для політичного піару нафтової магнатерії краю, а з іншого, став ключовим заходом для пропагування тенісу станом на 1930 р. Серед учасників в турнірі взяли участь команди зі Львова, Стрия і інших польських міст. Дорогоцінні нагороди для переможців фіндували різноманітні нафтові фірми, приватні підприємці та урядові інституції: дрогобицький магістрат, єврейська гміна, нафтові рафінерії «Galicja», «Nafta»,

⁷⁰ Там само, 6.

⁷¹ *Komitet Opieki ...*, „Głos” 1930, 18, 6.

⁷² *Sport*, „Głos” 1930, 5, 6.

⁷³ Там само.

⁷⁴ *Propagandowy Turniej Tenisowy w Drohobyczu*, „Głos” 1930, 13, 6.

а також Товариство «Betaг». Практично усі організаційні моменти турніру взяв на себе нафтовий магнат пан Гартенберг, з ініціативи якого фактично й була організована спортивна секція з тенісу на теренах Дрогобиччини⁷⁵.

Під час змагань, враховуючи численні порушення правил, серйозної критики зазнала гра пана Погорилеса. Натомість добру техніку показали гравці пани Альтшуллер та Лантер, а також відомий у «Галицькій каліфорнії» чемпіон з тенісу пан Кнопф, який, як завжди, грав дуже «врівноважено і стильно». Добрі результати також показали гравці Лосєвengar і Стоцький, щоправда, на думку спортивних оглядачів, їм ще бракувало відповідної майстерності. В жіночій групі особливий інтерес викликала гра пані Туркової. У фінальній частині турніру особливо цікавими було змагання між панями Лантером та Альтшуелером, яке тривало близько 2 год., а також між паном Погорилесом та Кнопфом (див. табл. № 2)⁷⁶.

На початку листопада 1930 р. в Дрогобичі розпочалася підготовка до нового сезону спортивних ігор, у зв'язку із чим у місті вперше було відкрито магазин з продажу, оренди та виготовлення лиж⁷⁷. Наприклад, в магазині Обровича, який тимчасово резидував у ратуші, можна було придбати не тільки лижі, але й додаткове обладнання, спеціальну навчальну літературу та одяг. Станом на 1930 р. в цьому магазині можна було придбати дитячі лижі за ціною 16 злотих⁷⁸. Зрештою інформація про ці послуги постійно публікувалася на сторінках дрогобицької газети «Głos Drohobycsko-Boryslawsko-Samborski-Stryjski»⁷⁹.

Паралельно, при відділі Дрогобицько-Бориславського Товариства «Tatrzańskiego» було зорганізовано секцію з лижного спорту, завдання якої полягало в спільній організації змагань та проведенні навчальних курсів⁸⁰. Так, для дорослих осіб та молоді безпосередній нагляд та керівництво курсами здійснював маршалек Р. Ярош, який зобов'язав викладачів організувати практичні заняття безпосередньо на схилах Трускавецьких відпочинкових баз. Основні інструкції щодо участі в змаганнях чи запису на навчання надавалися також в дрогобицькій фірмі Обровича та бориславському магазину «Marylia»⁸¹.

Покажемо той факт, що в історії «Триміста» міжвоєнної доби на фоні спорту чимало дрогобицьких політиків прагнули втілювати програму політичного піару. Скажемо, у 1931 р. дрогобицький староста фактично в часі

⁷⁵ Там само.

⁷⁶ Там само.

⁷⁷ *Utworzenie nowej placówki sportowej*, „Głos” 1930, 30, 5.

⁷⁸ *Narty i przybory do sportu zimowego...*, „Głos” 1930, 30, 7.

⁷⁹ Там само.

⁸⁰ *Utworzenie nowej placówki sportowej*, „Głos” 1930, 30, 5.

⁸¹ Там само.

Таблиця 2. Турнірна таблиця тенісного турніру в Дрогобичі (6-8 червня 1930 р.)

Група	Спортсмени	¼ фіналу	½ фіналу	фінал
чоловіки	Лантер-Сток	6:1, 5:2		
	Погорилес-Вайс	6:1, 6:1		
	Альтшуллер-д-р Гаусман	6:2, 5:2		
	Гальський-Сеєманн	6:1, 6:1		
	Кнопф-Гальський	6:3, 6:4		
	Лантер-Альтшулер		6:4, 6:3	
	Погорилес-Кнопф		6:2, 6:2	
	Погорилес-Лантер			6:4, 6:2, 6:1
чоловіки/гра у парі	Лантер-Погорилес/д-р Гаусманн-Матушевський		6:0, 6:1	
	Кнопф-Альтшуллер/ Сеєманн-Таленберг		6:1, 6:1	
	Лантер-Погорилес/Кнопф- Альтшуллер			6:1, 9:7, 6:3
жінки/ одиначна група	Велещикова-Туркувна	4:6, 6:4, 6:3		
	Велещикова-Туртeltaубувна	6:3, 4:6, 6:1		
	Туркувна-Туртeltaубувна	6:4, 6:1		
	I-е місце: Велещикувна, II-е: Туркувна, III-е: Туртeltaубувна			
чоловіки і жінки/мішана група	Велещуковна-Погорилес/ Туркувна-Кнопф	6:3, 6:3		
	Туртeltaубувна-Лантер- Чарній	6:0, 6:0		
	Велещуковна-Погорилес/ Туртeltaубувна-Лантер			6:2, 6:3

нових виборів фундував відкриття потужного спортивного стадіону в Бориславі, якого до цього моменту не було⁸². Подібні фундації серйозно підвищували популярність політиків в регіоні.

У березні 1933 р. в керівництві управою з розвитку спорту в Дрогобицькій окрузі відбулися кадрові зміни⁸³. Попереднього коменданта дрогобицького повіту пана Адама Муху, який один із небагатьох постійно підтримував

⁸² *Uroczyste pożegnanie p. Starosty Porembalskiego przez obywateli powiatu drohobyckiego*, „Głos” 1931, 17, 4.

⁸³ *Kom. P.W. i W.F. w Drohobyczu*, „Głos” 1931, 3, 3.

розвиток спорту в нафтовому регіоні, було підвищено в посаді. Замість нього на посаду коменданта Дрогобицького повіту було призначено колишнього коменданта Борислава пана поручника Стечковського⁸⁴.

Серед останніх справ пана Адама Мухи в Дрогобичі стало оголошення результатів турнірної таблиці з хокею в часі зимового сезону 1932/1933 рр. Як виявилось, серед усіх клубів, які брали участь в хокейних змаганнях, команди «Gwiazda» і «Betar» отримали по 1 очку, «Skauci» і «Junak» по 12 очок, «Sokół» – 22⁸⁵. Остаточну перемогу здобули команди «Junak» і «Sokół», які отримали відповідно перше та друге місце⁸⁶.

8 жовтня 1933 р. на дрогобицькому стадіоні відбувся ряд матчів за кубок першості. Так, поєдинок між знаменитими дрогобицькими командами «Junak» і «Підгір'я» завершився з рахунком 6:0⁸⁷. Суддею матчу було обрано пана Гейду, а основні голи забили футболісти Макомацький (3), Генак (2) і Шпілер (1). Варто зауважити, що в національному плані в командах брали участь, як українці, так і поляки. Поєдинок між командами «Betar» – «Gwiazda» закінчився з рахунком 4:1. При цьому перемогу бетарців забезпечили футболісти Вайс (2), Бербер (1) і Роснер (1). З боку команди «Gwiazda» зі штрафної подачі м'яча гол забив пан Кох. Особливу увагу вболівальників заслужив суддя цього поєдинку пан Святецький зі Стрия⁸⁸.

31 грудня 1934 р. в дрогобицькому спортивному товаристві «Betar» відбулися масштабні збори з метою переобрання керівництва⁸⁹. Як виявилось з тексту журналістської розвідки, 2 тижні перед цим в межах Товариства виникла серйозна опозиція серед членів, які не хотіли підпорядковуватися загальносвітовій спортивній організації «Makkabi», тим більше обраний на посаду презеса Товариства д-р Наппе не прийняв жодного потрібного мандату. Відтак під час нових зборів презесом було одноголосно обрано пана Вертера. Щоправда, коли розпочався розгляд питання стовно входження під опіку «Makkabi», частина опозиційних членів товариства зірвали зі свого одягу легітимацію «Betaru». У зв'язку із цими подіями в межах Товариства було організовано комісію для розгляду та владження конфлікту⁹⁰.

У січні 1934 р. розпочався новий сезон хокейної ліги групи «Б» в Дрогобицькому повіті, який відбувався виключно на льодовому полі міського військового полігону⁹¹. Львівське управління головної спортивної управи

⁸⁴ Там само.

⁸⁵ *W zawodach hokejowych*, „Głos” 1933, 3, 4.

⁸⁶ Там само.

⁸⁷ *Sport w Drohobyczu*, „Głos” 1933, 15, 6.

⁸⁸ Там само.

⁸⁹ *Burzliwe walne zgromadzenie w Towarzystwie Sport. „Betar”*, „Głos” 1933, 2, 3.

⁹⁰ Там само.

⁹¹ *Ze sportu*, „Głos” 1934, 1, 4.

визначило в межах даної групи три команди: «Junak» з Дрогобича, а також перемишльські команди «Polonia» і «Пильний»⁹². Перемогу у змаганнях здобула дрогобицька команда.

В цілому упродовж 20-х – 30-х рр. ХХ ст. в Дрогобичі діяла неофіційна програма «європеїзації» культурного простору, яка передбачала залучення коштів у розвиток спорту не тільки з боку держави та державних інституцій, але й з боку приватних фондаций, нафтової магнатурії та членських внесків спортивних товариств. В кінцевому випадку вже станом на початок 30-х рр. ХХ ст. спорт Дрогобича серйозно відрізнявся від того спорту, який діяв в часі Австро-Угорщини, і навіть в 20-х рр. ХХ ст.⁹³ Порівнюючи матеріальний стан зимових видів спорту 30-х рр. із спортом попередніх років, у жовтні 1933 р. один із дрогобицьких інтелігентів писав: «Не так давно, ще перед війною, спорт в Дрогобичі мав зовсім інший вигляд, аніж сьогодні. Спортсмени не мали жодного обладнання та одягу... Якщо хтось мав одну лижу, чи виготовив собі дошку для їзди, то це була новина на усе місто. Сьогодні ж кожен другий житель міста уміє їздити на лижах із швидкістю 40 км за годину. Мало того у відповідному обладнанні та організованому строю кожен другий лижник може подорожувати хоч до стратосфери»⁹⁴.

З іншого боку, усіляка підтримка спортивного руху в Дрогобичі, будівництво численних спортивних стадіонів, майданчиків та спортивних залів дозволяла тогочасним журналістам та туристам констатувати про особливе культурне обличчя Дрогобича серед інших міст Галичини, сповнене силою духу мешканців та здоровою молоддю⁹⁵.

⁹² Там само.

⁹³ Dr. H. L. Feljeton tygodniowy, „Głos” 1933, 23, 2.

⁹⁴ Там само.

⁹⁵ Elpski. Drohobycz miasto kontrastów, „Głos” 1929, 17, 3.